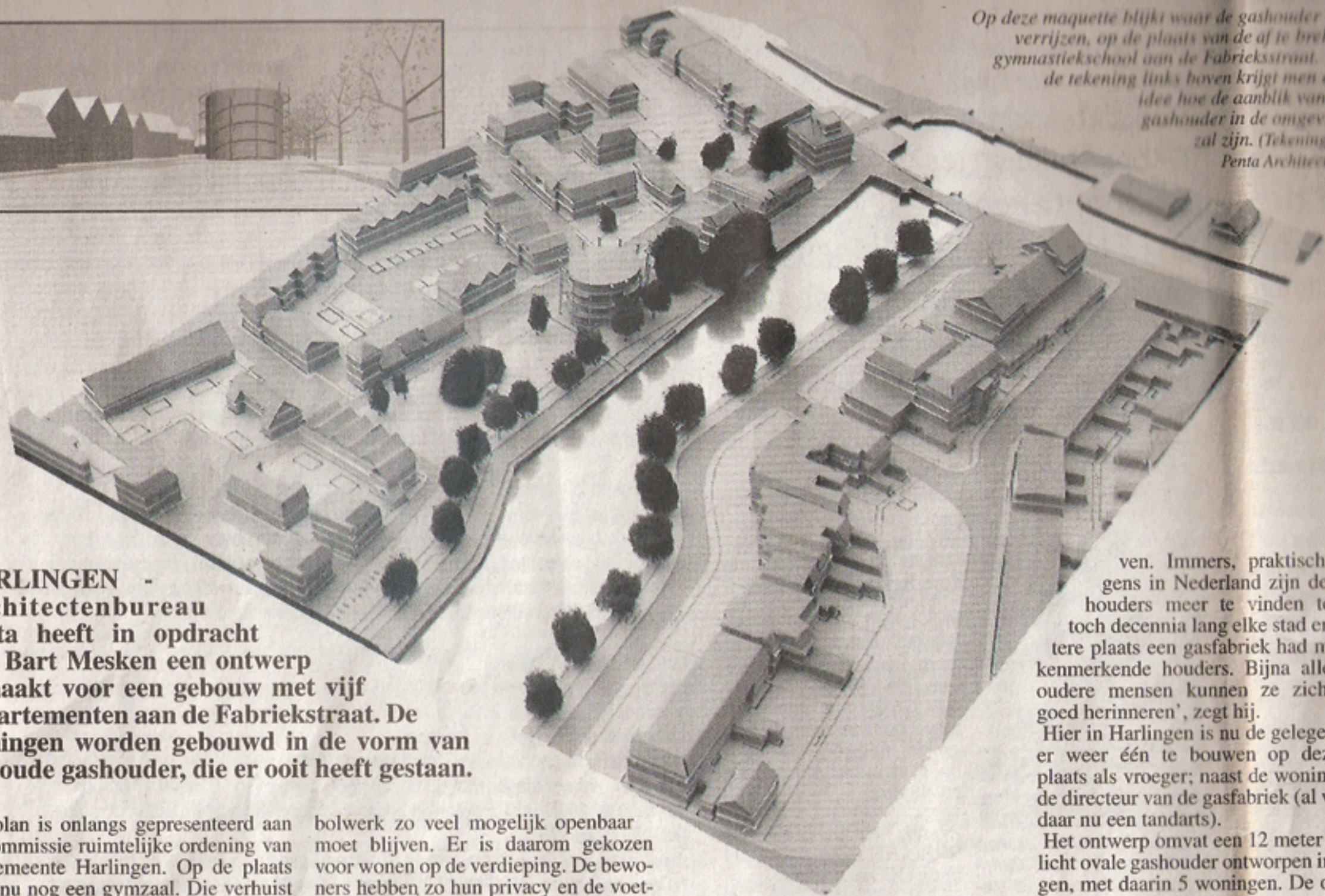

Gashouder keert terug in stadsbeeld

Op deze maquette blijkt waar de gashouder zal verrijzen, op de plaats van de af te breken gymnastiekschool aan de Fabrieksstraat. Op de tekening links boven krijgt men een idee hoe de aanblik van de gashouder in de omgeving zal zijn. (Tekeningen: Penta Architecten)

HARLINGEN - Architectenbureau Penta heeft in opdracht van Bart Mesken een ontwerp gemaakt voor een gebouw met vijf appartementen aan de Fabriekstraat. De woningen worden gebouwd in de vorm van een oude gashouder, die er ooit heeft gestaan.

Het plan is onlangs gepresenteerd aan de commissie ruimtelijke ordening van de gemeente Harlingen. Op de plaats staat nu nog een gymzaal. Die verhuist naar het multifunctioneel centrum aan de Johan van Oldenbarneveldstraat, zodra het gebouw klaar is. De gymzaal is enkele jaren geleden afgekeurd en wordt gesloopt.

Het terrein is volgens de bouwer uitermate geschikt voor woningbouw. Het ligt dicht bij het stadscentrum en het uitzicht naar het oosten en het zuiden is ruim en fraai.

De locatie ligt midden in de groene singelzone. Het plan gaat er vanuit dat het

bolwerk zo veel mogelijk openbaar moet blijven. Er is daarom gekozen voor wonen op de verdieping. De bewoners hebben zo hun privacy en de voetganger heeft niet het gevoel 'bij een ander door de tuin te lopen'.

Het gebouw telt vier verdiepingen en is twaalf meter hoog. De eerste schetsontwerpen gingen in de richting van een één laag hoge gekoppelde onderbouw met daarop 3 of 4 woonunits.

De Fabrieksstraat voerde vroeger langs de gasfabriek en velen zullen zich nog de drie enorme gashouders herinneren die langs de stadsgracht stonden. Een op de plek van het huidige gymnastieklo-

kaal. Jan Otto Schilstra van Penta Architecten herinnert zich nog hoe het idee ontstond om te bouwen in de vorm van een gashouder. 'Tijdens het bespreken van de schetsontwerpen kwamen steeds oude foto's van vroeger op tafel voor vormgevende aanknopingspunten. Dat ontlokte de opdrachtgever de vraag 'waarom bouwen we niet weer een complete gashouder?' Dit idee is daarna met stijgend enthousiasme vormgege-

ven. Immers, praktisch nergens in Nederland zijn de gashouders meer te vinden terwijl toch decennia lang elke stad en grotere plaats een gasfabriek had met de kenmerkende houders. Bijna alle wat oudere mensen kunnen ze zich nog goed herinneren', zegt hij.

Hier in Harlingen is nu de gelegenheid er weer één te bouwen op dezelfde plaats als vroeger; naast de woning van de directeur van de gasfabriek (al woont daar nu een tandarts).

Het ontwerp omvat een 12 meter hoge, licht ovale gashouder ontworpen in 4 lagen, met daarin 5 woningen. De onderste verdieping vormt een gemetseld basement die langzaam bij de ovaal 'wegkrukt' om de garages te herbergen. Op het basement gaat het volume in glas verder, deels doorzichtig en deels van geëmailleerde glazen panelen.

Om de ovaal staat het kenmerkende stalen frame dat mooi gebruikt kan worden om de balkons te dragen. De nieuwe gashouder zal 'zo'n kleine driekwart in hoogte worden ten opzichte van de vroegere houder.